

๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การรับรองเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๑๘

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. ร่างแถลงการณ์เอเทควินี พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๓. ร่างปฏิญญาเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจาของสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ
๔. ร่างปฏิญญาพิเศษ เฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันเกิดนายเนลสัน แมนเดลา พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอ เรื่อง การรับรองเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๑๘ รวม ๓ ฉบับ ได้แก่ ๑) ร่างแถลงการณ์เอเทควินี ๒) ร่างปฏิญญาเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจาของสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย และ ๓) ร่างปฏิญญาพิเศษ เฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันเกิดนายเนลสัน แมนเดลา มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สาธารณรัฐแอฟริกาใต้จะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๑๘ (18th Meeting of the Council of Ministers of the Indian Ocean Rim Association – 18th IORA COM) ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ เมืองเดอร์บัน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ซึ่งที่ประชุมจะให้การรับรองเอกสารสำคัญ ๓ ฉบับ ข้างต้น ดังความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ - ๔

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมข้างต้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันทางนโยบาย จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

จะมีการรับรองเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ ในการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๑๘ ในวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ เมืองเดอร์บัน สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความกรุณานำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๑

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างแถลงการณ์เอเทควีนิ

๔.๑.๑ เป็นเอกสารเพื่อแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองของประเทศสมาชิก IORA ที่จะให้ความสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือในระดับภูมิภาคและการรวมตัวทางเศรษฐกิจ โดยแถลงการณ์นี้มุ่งเน้นประเด็นสำคัญ ได้แก่ (๑) เชิดชูเกียรตินายเนลสัน แมนเดลา ในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดตั้ง IORA (๒) เห็นพ้องให้บังกลาเทศดำรงตำแหน่งรองประธาน IORA ในวาระ ค.ศ. ๒๐๑๙ - ๒๐๒๑ (๓) รับรองสมาชิกใหม่ของ IORA ได้แก่ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาและสาธารณรัฐมัลดีฟส์ และ (๔) รับรองสาธารณรัฐตุรกีและสาธารณรัฐเกาหลีเป็นคู่เจรจาของสมาคม

๔.๑.๒ แถลงการณ์ฯ แสดงความยินดีต่อการจัดการประชุมและกิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนปฏิบัติการของ IORA ในระยะเวลา ๑ ปีที่ผ่านมา ซึ่งได้มีพัฒนาการเป็นที่น่าพอใจ อาทิ (๑) การปรับแก้กฎบัตรของ IORA เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งคณะทำงานใน ๓ สาขา ได้แก่ Blue Economy ด้านความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเล และด้านการเสริมสร้างบทบาททางเศรษฐกิจของสตรีรวมถึงการจัดตั้งกลุ่มคณะทำงานหลักด้านการท่องเที่ยว (๒) การจัดการประชุมที่สำคัญอื่น ๆ อาทิ การประชุมด้านคาร์บอนสีน้ำเงิน การจัดการประชุมภาควิชาการของ IORA การจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีด้านการเสริมสร้างบทบาททางเศรษฐกิจของสตรีเป็นครั้งแรก การประชุมระดับรัฐมนตรีด้านการท่องเที่ยว ครั้งที่ ๒ (๓) ยินดีต่อการลงนามบันทึกความเข้าใจ ที่สำคัญเพื่อส่งเสริมความร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ และ (๔) ยินดีต่อพัฒนาการในการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจาอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยในที่ประชุมสภารัฐมนตรีครั้งนี้จะรับรองปฏิญญาเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจาของสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย

๔.๒ ร่างปฏิญญาเพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการเพิ่มพูนปฏิสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจาของสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ระบุถึงความมุ่งมั่นของประเทศคู่เจรจา IORA ในการสนับสนุนการพัฒนาอย่างมีพลวัตและเสริมสร้างความเข้มแข็งของ IORA ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศสมาชิก IORA ในสาขาที่มีความสำคัญในลำดับต้น ได้แก่ (๑) ความปลอดภัยและความมั่นคงทางทะเล (๒) การประมง (๓) การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน (๔) การจัดการภัยพิบัติ (๕) ความร่วมมือด้านวิชาการ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (๖) การท่องเที่ยวและการแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม และในประเด็นคาบเกี่ยว ได้แก่ (๑) การเสริมสร้างบทบาททางเศรษฐกิจของสตรีและ (๒) เศรษฐกิจภาคทะเล (Blue Economy) ตามความสนใจและความเชี่ยวชาญของแต่ละประเทศคู่เจรจา รวมทั้งพิจารณาเข้าร่วมการประชุมกับประเทศสมาชิกฯ และให้การสนับสนุนสำนักเลขาธิการและกองทุนพิเศษของ IORA เพื่อให้บรรลุหลักการและวัตถุประสงค์ของ IORA ตามที่ได้ระบุในกฎบัตรและแผนปฏิบัติการ IORA (ค.ศ. ๒๐๑๗ - ๒๐๒๑)

๔.๓ ร่างปฏิญญาพิเศษ เฉลิมฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี วันคล้ายวันเกิดนายเนลสัน แมนเดลา มีสาระเกี่ยวกับการนำแนวคิด วิสัยทัศน์ และผลงานของนายเนลสัน แมนเดลา อดีตประธานาธิบดีสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ในโอกาสครบรอบวันคล้ายวันเกิด ๑๐๐ ปี มาเป็นแรงบันดาลใจแก่ประเทศสมาชิก IORA เพื่อนำไปปรับใช้ในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ IORA ที่มีความร่วมมือในรูปแบบของฉันทามติและไม่ก้าวก่ายกัน และนำหลักการของการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์มาเป็นหัวใจในการลด

ปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำ ความด้อยพัฒนา และการแก้ไขความขัดแย้งโดยสันติวิธี เพื่อยกระดับสังคมผู้ยากไร้ด้อยพัฒนาและสนับสนุนสันติวัฒนธรรมทั่วโลก

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

IORA เป็นเวทีความร่วมมือที่เน้นส่งเสริมความร่วมมืออย่างรอบด้าน เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน ความมั่นคงและความปลอดภัยทางทะเล และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน ดังนั้น การให้ความสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคทะเลในกรอบ IORA จะเป็นการเปิดโอกาสให้ไทยได้มีส่วนร่วมในเวทีดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถแสดงบทบาทในฐานะประเทศสมาชิกได้อย่างสร้างสรรค์ โดยไทยตระหนักถึงศักยภาพของ IORA ในฐานะที่เป็นตลาด แหล่งทรัพยากร เส้นทางเดินเรือที่สำคัญของไทย ตลาดท่องเที่ยวและแหล่งความเชี่ยวชาญและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาขีดความสามารถของไทยได้

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกฎหมายและมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

โดยที่ร่างเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ เป็นการแสดงเจตนารมณ์ทางการเมือง ซึ่งไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ร่างเอกสารดังกล่าวจึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๑๐. ข้อเสนอส่วนราชการ

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างเอกสารทั้ง ๓ ฉบับ และหากมีความจำเป็น ต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยไม่ต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้ง

๑๐.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยเข้าร่วมการประชุมสภารัฐมนตรีสมาคมแห่งมหาสมุทรอินเดีย ครั้งที่ ๑๘ เป็นผู้ร่วมให้การรับรองร่างเอกสารดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป
ขอแสดงความนับถือ

นายดอน ปรมัตถ์วินัย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๐๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ chayanins@mfa.go.th